

УДК 687.016

О.Б. ГАЙДАШЕВСЬКА, А.Л. СЛАВІНСЬКА

Хмельницький національний університет

МЕТОДИКА РОЗРОБКИ СТРУКТУРИ РАЦІОНАЛЬНОГО ГАРДЕРОБУ ОДЯГУ ДЛЯ ДІВЧАТОК МОЛОДШОЇ ШКІЛЬНОЇ ГРУПИ

У статті, на основі обґрунтування психологічної комфортності дитячого одягу на прикладі дівчаток молодшої вікової групи, викладені результати досліджень споживчих переваг, що дозволило розробити структуру раціонального гардеробу за ознакою базових комплектів.

The article is based on the study of psychological comfort of children's clothing on the example of girls under age group the results of studies of consumer preferences, allowing the structure to develop a sustainable wardrobe on the basis of basic sets.

Ключові слова: раціональний гардероб, дівчатка молодшої шкільної групи, споживчі вимоги, базовий комплект, асортиментна одиниця.

Постановка проблеми

Важливою складовою матеріального світу є одяг як засіб естетичного виховання особистості. Водночас одяг виступає як річ першої необхідності, оскільки людина використовує різні види одягу у всіх життєвих ситуаціях [1].

Формування гардеробу для дітей тісно пов'язане з суспільним життям дитини, в якому повинні гармонійно поєднуватись проживання у родині, шкільні заняття та позашкільні захоплення.

В проектуванні дитячого одягу необхідно враховувати вікові особливості дітей, оскільки для кожної вікової категорії висуваються різні вимоги, зокрема соціальні, функціональні, естетичні, які спрямовані на формування іміджу дитини і передбачають гармонійний розвиток особистості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Аналіз моделей дитячого одягу за журналами мод ХХ століття, дав йому назву «час дитини», оскільки саме тоді одяг став легким, практичним, зручним, відповідний віку дитини і її пропорціям. Але до сьогодення в моделюванні дитячого одягу продовжує зберігатись стійка тенденція трансформації елементів «дорослої моди» в дитячі моделі [2]. На сьогодні доведено, що створення одягу для дітей, який відповідає сучасним вимогам, повинно здійснюватись з урахуванням психофізіологічно-гігієнічного розвитку дітей, ергономічних вимог і законів художнього проектування [3]. Встановлено [4], що в умовах експлуатації дитячого одягу існує вплив різної температури, вологості і руху повітря, на зміну яких у дітей немає досконалого механізму терморегуляції, що обумовило складання комплектів зі одиничних виробів.

ХХ століття довело [5–7], що одяг потрібно розглядати як об'єкт психологічних досліджень. Людина намагається (свідомо чи несвідомо) презентувати себе за допомогою одягу. На сьогодні поняття «комфортності» одягу вбирає в себе поняття «психологічної комфортності», що особливо актуальне для дітей, які матеріально залежить від своїх батьків і соціально розширені за рівнем достатку.

Мета і завдання дослідження.

Мета дослідження – визначення раціонального гардеробу для дівчинки молодшої шкільної групи придатного до різних ситуацій з урахуванням сезонної трансформації.

Завдання дослідження:

- психофізіологічний аналіз застосування різних видів одягу з урахуванням вікової категорії;
- сезонна структуризація комплектів дитячого одягу;
- формування базового гардеробу для дівчинки молодшої шкільної групи.

Виклад основного матеріалу досліджень

Різноманітність смаків, особистих пристрастей, фінансових можливостей, амбіцій, поглядів створює реальні передумови для того, щоб в суспільстві панував суб'єктивізм, який негативно впливає на функції навчання і виховання дитини. Виховання художнього та естетичного смаку розпочинається з перших років життя дитини у родині, продовжується у школі, позашкільному спілкуванні, на дозвіллі. Тому, психологічний аспект формування комфортного одягу є надзвичайно важливим.

Найкраща адаптація дітей шкільного віку їх комфортне самовідчуття в соціальному і природному середовищі життєдіяльності можливі, якщо проектування одягу ведеться на основі комплексного врахування впливу фактора середовища і особливостей організму дитини.

Незалежно від образного рішення одягу, сучасні діти цінують у ньому понад усе зручність та функціональність. Цього вимагає стиль їхнього життя: танці, які більш наближені до фізкультури та зарядки; спорт екстремальних форм; способи спілкування з однолітками; агресивне зовнішнє середовище; величезне інформаційне навантаження тощо [8]. Отже, дітей потрібно вчити «мистецтву вдягатися», щоб вміти створювати свій естетичний імідж.

Поняття асортименту пов'язане з поняттям функції виробу, яке характеризує функціональність в

процесі експлуатації. За ознакою функціональності формується гардероб людини, в основу якого покладені принципи художнього проектування (рис. 1).

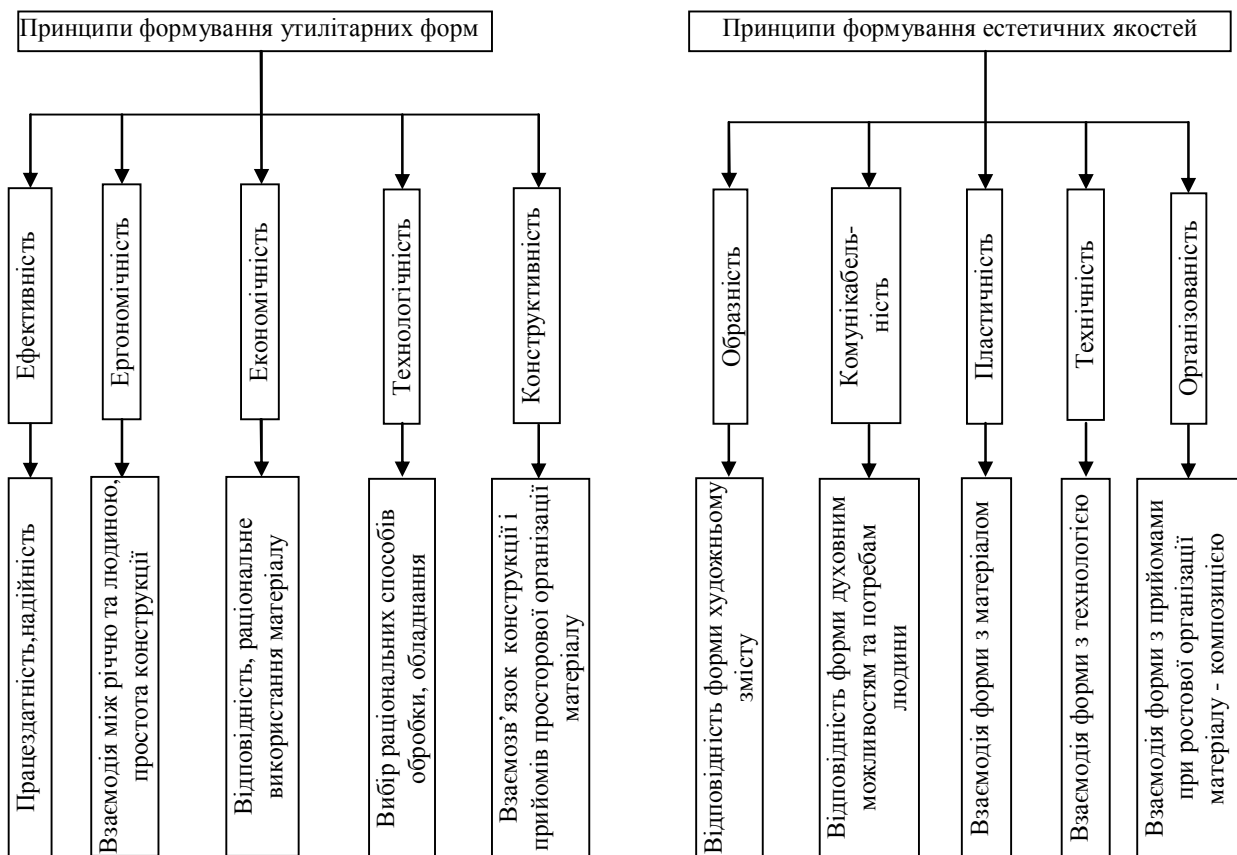

Рис. 1. Покладені принципи художнього проектування костюма

Основна ознака раціональності дитячого гардеробу – принцип комплектності [7]. Прагнення сучасної людини до універсальних або багатофункціональних речей примусило виробництво вирішувати питання про взаємозв'язок окремих виробів у комплектах шляхом їх узгодження за принципом пропорційного співвідношення та пластичного сполучення форм [9].

Як показали соціологічні дослідження, основною причиною купівлі нового дитячого одягу є, як правило, заміна речей, з яких дитина виросла (80% опитаних респондентів), в той час заміна зношених речей і розширення гардеробу зустрічається значно рідше. Дослідженнями [10] показано, що для дітей віком 7–9 років властиве стрімке зростання ведучих розмірних ознак: зріст – на 6,1 см, обхват грудей – на 9,4 см, обхват – на 10,0 см. З 9 до 11 років темпи зростання тотальних розмірів дещо знижуються.

За нашими дослідженнями [11] кольори відіграють роль у розвитку дитини. Тому, будь-яке поєднання кольорів у дитячому одязі повинне опиратись не на модну кольорову гаму сезону, а на наукове обґрунтування, яке враховує вік дитини та призначення одягу.

З метою дослідження формування гардеробу дівчаток молодшої шкільної групи за принципом поєднання асортиментних одиниць в комплект, а також дослідження кольорової гами було проведено анкетування батьків та дітей віком 7–9 років.

За результатами обробки анкет визначена частка асортиментних одиниць в узагальненому гардеробі для дівчатики молодшої шкільної групи та їх сезонний розподіл. Переважні комплекти – це ті, які зустрічаються у понад 55% опрацьованих анкет, наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Переважні комплекти одягу для дівчаток молодшого шкільного віку

Сезон	Комплекти	Ранг	Базовий комплект
1	2	3	4
Позасезонний одяг (шкільна форма)	Штани, жакет, блузка	1	+
	Спідниця, жакет, блузка	2	+
	Сарафан, блузка	3	+
	Спідниця, гольф, жакет	4	+
	Джинси, гольф	5	
	Сарафан, гольф	6	
	Штани, гольф	7	
	Капі, гольф	8	

1	2	3	4
Зимовий одяг	Штани, светр	1	+
	Штани, гольф, светр	2	+
	Спідниця, гольф, кофта на застібці	3	+
	Сарафан, гольф, кофта на застібці	4	+
	Напівкомбінезон, гольф	5	
Літній одяг	Шорти, футболка	1	
	Спідниця, топ	2	+
	Бриджі, топ	3	+
	Сарафан, кофта на застібці	4	+
	Штани, футболка	5	
	Сукня, кофта на застібці	6	

Відповідно до споживчих переваг визначені базові комплекти: шкільна форма – жакет або сарафан, блузка або гольф, штани або спідниця. В зимовому одязі присутнє дво- або трипредметне поєднання виробів за ознакою утеплення, зокрема це светр, кофта на застібці. В літньому одязі, навпаки, перевага надається відкритості одягу – це шорти, бриджі, топ, футболка. Базовий гардероб наведено на рис. 2.

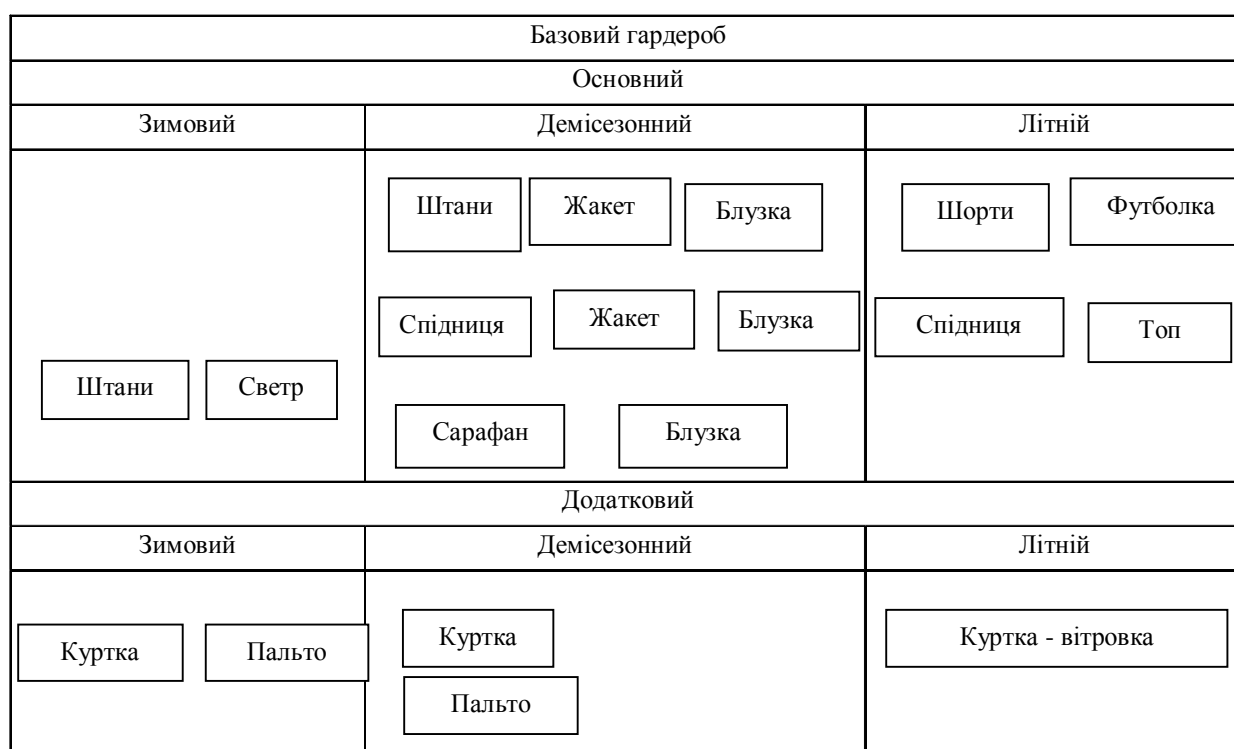

Рис. 2 Базовий гардероб дівчинки молодшого шкільного віку

За принципом асортиментного комплексу розроблена структурна схема формування раціонального гардеробу, яка наведена на рис. 3.

Формування комплекту одягу для дівчаток молодшої шкільної групи виконане за наступними категоріями:

Низ: поясні вироби – спідниці, штани, шорти, бриджі.

Верх I: перший шар – це плечові вироби, одягнені безпосередньо на тіло: – топ, майки, футболки, сорочки, туніки (як правило, це найпоширеніші асортиментні одиниці в гардеробі).

Верх II: другий шар плечового одягу для утеплення і нашарування – жакети, кардигани, жилети, светри, сарафани.

Верх III: третій шар верхнього плечового одягу – пальта, куртки, плащі.

У відповідності до сезону або особливостей одягу можуть використовуватись вибірккові категорії в одному комплекті.

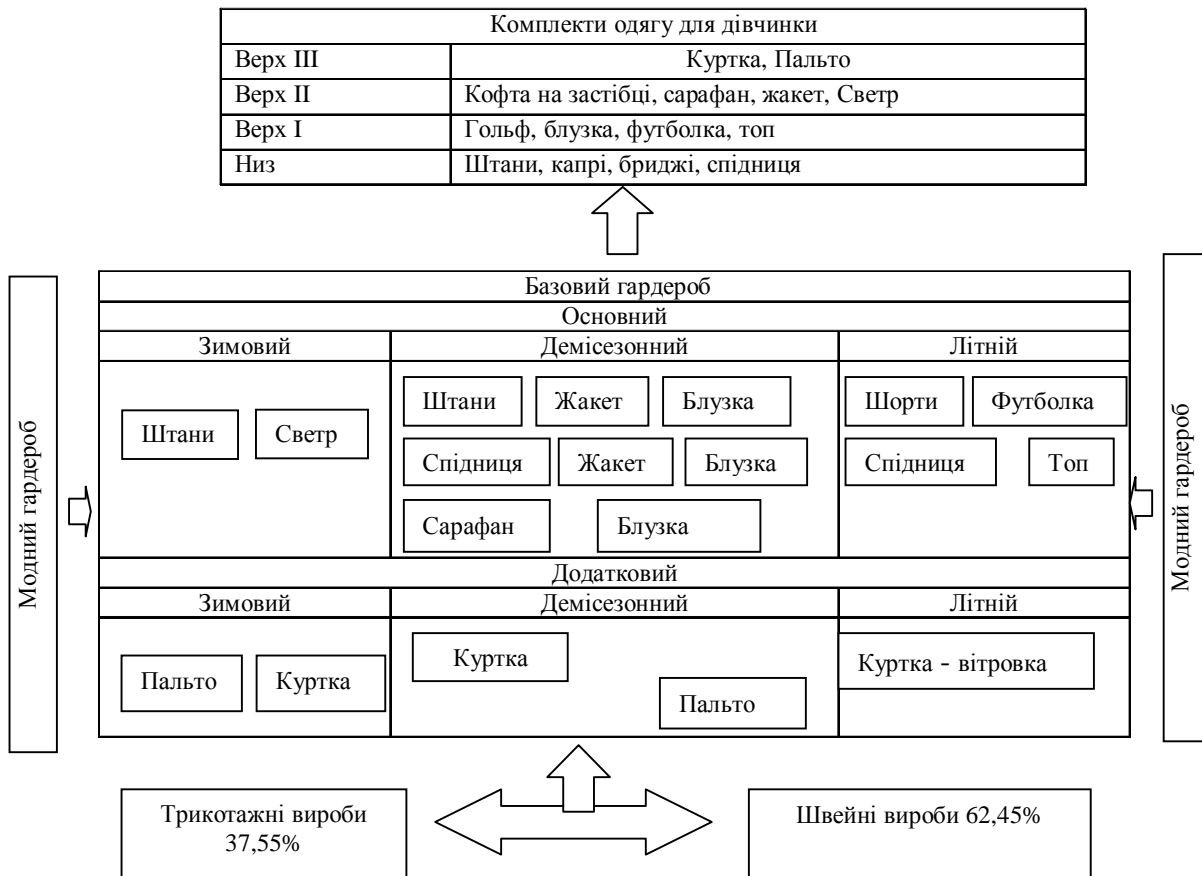

Рис. 3. Структурна схема формування раціонального гардеробу для дівчаток молодшої шкільної групи

Висновок

Розроблена схема формування раціонального гардеробу дозволяє структурувати кожний конкретний гардероб дівчинки. Запропонований підхід виключає наявність непокерованих одиниць у комплектах одягу, крім того, забезпечить комфортне існування дитини серед однолітків як у школі, так і у повсякденному житті.

Література

1. Матюшина В.И. Детская и подростковая мода / В.И. Матюшина // Швейная промышленность. – 2000. – № 2. – С. 37–39.
2. Медведева Т.В. Художественное конструирование одежды : [учебн. пособие] / Медведева Т.В. – М. : Форум ; Инфра – М., 2006. – 288 с.
3. Бескорвайная Г.П. Проектирование детской одежды : [учебн. пособие для студ. высш. учебн. заведений] / Г.П. Бескорвайная, С.В. Куренова. – М. : Майстерство, 2000. – 96 с.
4. Шершнева Л.П. Направление в проектировании школьной формы / Л.П. Шершнева, Е.В. Баскакова, И.В. Федотова // Швейная промышленность. – 2006. – № 6. – С. 31–33.
5. Язык одежды, или как понимать человека по его одежде / сестры Сорины. – М. : Гном – Пресс, 1998. – 224 с.
6. Слитюк Е.А. Разработка комплексной оценки качества форменной одежды по эстетическим показателям : дис. ... канд. тех. наук : 0501.02 / Е.А. Слитюк. – КНУТД. – К. : 2007. – 187 с.
7. Рачицкая Е.И. Моделирование и художественное оформление одежды : [учебное пособие] / Е.М. Рачицкая, В.И. Сидоренко. – Ростов н/Д : Феникс, 2002. – 608 с.
8. Пахомова Т.А. Детская мода вчера и сегодня / Т.А. Пахомова, В.В. Гетманцева // Швейная промышленность. – 2009. – № 6. – С. 34–36.
9. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
10. Коблякова Е.Б. Анализ возрастной динамики изменчивости размерных признаков, определяющих внешнюю форму тела детей младшего школьного возраста / Е.Б. Коблякова, Ю.А. Мацневская // Швейная промышленность – 2006. – № 2. – С. 46–48.
11. Гайдашевська О.Б. Сприйняття психологічного аспекту кольору в проектуванні дитячого одягу / О.Б. Гайдашевська, А.Л. Словінська // Вісник ХНУ – 2011. – № 3. – С. 69–72.

Надійшла 3.6.2012 р.

Статтю представляє: д.т.н. Славінська А.Л.